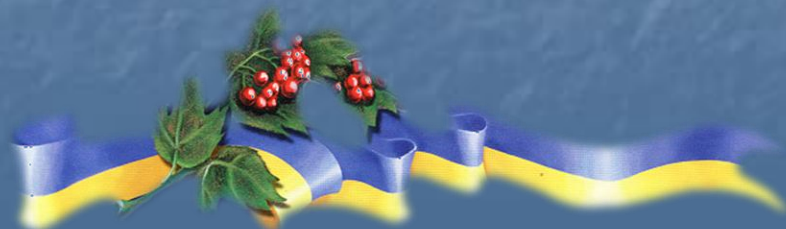

“Україна є, була і Буде”

(до ДНЯ Соборності України)

День Соборності України

22 січня

День Державності України або
День Єдності

 Україна для українців

"Ми мусимо
навчитися чути себе
українцями – не галицькими,
не буковинськими
українцями, а українцями
без офіційних кордонів."

(с) Іван Франко

*Відзначення Дня Соборності, вшанування Акту Злуки –
це прагнення зберегти пам'ять незліченних жертв,
протягом віків принесених українським народом на
вітар незалежності, соборності.*

У період
радянського
союзу
День Соборності
не святкували,
більше того, воно
було під
заборону. А всі
згадки про свято
знищували та
ретельно
приховували

Мапа України, що представлена на Паризькій мирській конференції 1919 року.

Map of Ukraine from the Paris Peace Conference in 1919.

According to the Treaty of Versailles (1919).

Ідея Соборності генетично закладена в українцях з давніх давен. Від часів феодалного дроблення Київської Русі вона стала однією з заporук збереження нашої державності та національного самоусвідомлення. У найважчі часи національної історії кращі сини України озброювалися нею для боротьби з ворогами. Сама ж ідея соборності немислима без ідеї державності, без національного поступу. Кращі провідники України – Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Володимир Мономах, Данило Галицький, Богдан Хмельницький, Петро Дорошенко, Іван Мазепа – в різні часи й за різних історичних обставин намагалися втілювати її в життя. Після втрат державної самостійності Україною в нашому народі ніколи не гасло вогнище надії на відновлення державотворчого життя і відчуття належності до великої нації.

Володимир Великий

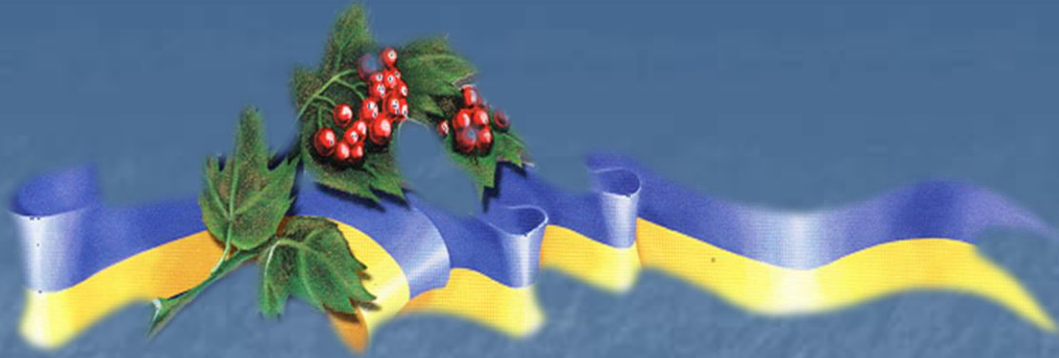

Богдан Хмельницький

Іван Мазепа

22 січня українці традиційно відзначають День Соборності України на честь проголошення Акту Злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки, що відбулося 22 січня 1919 року на Софійській площі в Києві.

Свято встановлено в Україні «...враховуючи велике політичне та історичне значення об'єднання Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки для утворення єдиної (соборної) Української держави...» згідно з Указом Президента України від 21 січня 1999 року № 42/99.

Саме поняття «соборність» означає: єдність, згуртованість і нагадує нам про те, що сила нашої держави в єдності всіх її громадян, повній консолідації духовних та суспільних потреб, адже саме зараз питання Соборності України стоїть особливо гостро, тому що нашу землю знову намагаються розділити на частини тим самим руйнуючи українську державність.

Революційний 1917 рік в Росії знищив царат і українці, поряд з іншими народами, отримали історичний шанс відновити власну державність. На Наддніпрянщині утворилася Українська Народна Республіка, яка вже наступного, 1918 року 22 січня Четвертим Універсалом проголосила свою незалежність а також твердо заявила про соборницьку перспективу своєї державної політики.

Текст Універсалу було ухвалено на засіданні Української Центральної Ради. Перед проголошенням виступив голова Української Центральної Ради Михайло Грушевський. Голосували за документ поіменно: «за» було 39, «проти» – 4, «утрималося» – 6 осіб.

Українська держава, що змінила УНР, оголосила соборність офіційним курсом державного розвитку. Гетьман П. Скоропадський ставив за мету об'єднання в одній єдиній Українській державі Бессарабію, Придністров'я, Гомельщину, Донщину, Кубань, Берестейщину, Курщину, Буковину, Крим, Карпатську Україну.

18 жовтня 1918 року у Львові сформувалася Українська Національна Рада (УНРада) на чолі з Є. Петрушевичем, яка взяла в свої руки владу в Західноукраїнських землях і проголосила, що Східна Галичина, Північна Буковина та Закарпаття «...створять цілісну українську територію, уконститууються як Українська держава».

Є. Петрушевич

1 листопада 1918 року у Львові перемогло збройне повстання, внаслідок якого вся повнота влади перейшла до УНРади. Листопадовий чин, цей державотворчий переворот на західних землях, об'єднав галицьких українців, які одразу ж заявили про намір творити національну державність в одній структурі з Гетьманатом, що існував тоді на Великій Україні. Ідея соборності українських земель набула державного статусу. Важливим є факт легітимності завершальної стадії процесу соборництва, який передував Акту Злуки.

Об'єднання мало і практичний аспект, адже обидві держави потребували взаємної допомоги задля захисту своїх територій від іноземного військового втручання.

На жаль, у складних тогочасних внутрішніх та зовнішніх політичних умовах об'єднання частин України так і не вдалося завершити. Вже через кілька місяців після проголошення Злуки більшовики захопили Київ, Східну Галичину окупували поляки, Буковину – румуни, а Закарпаття – Чехословаччина. Велику шкоду завдав і внутрішній політичний стан: розкол на непримиренні політичні табори, міжпартійна та внутрішньопартійна боротьба, громадянська війна.

Але Акт Злуки залишився тією знаменною подією, що має велике історичне значення. Він проголосив на увесь світ про неподільність українських земель, єдність українського народу, став дороговказом для сучасної суверенної України.

Перший Президент Української Народної Республіки Михайло Грушевський зазначав: «Які б тяжкі проби не судила переходити Україні й українському народові історична доля, які пертурбації не лежали б ще перед ними, великі часи Української Центральної Ради і її акти зостануться великою епохою їх розвою, твердою підставою національного будівництва».

6 жовтня 1918 року на урочистому відкритті Державного Українського університету в Києві велике враження на присутніх справила коротенька промова представника західноукраїнських земель, члена австрійського парламенту д-ра Л. Цегельського, який виголосив:

«Переповнене моє серце почуттям радості і тріумфу! Сьогодні положено найкращий камінець під будучину українського народу. Українська нація прилучилася до європейської культури, і це прилучення є найкращою запорукою, що Україна не загине. Я вірю, я певен в тому, що ви, браття, пригортнете і на, галичан, до себе...»

Злука двох частин одного народу закономірно мусила настати, її передчуття вже віяло в повітрі.

*Члени Головної Української Ради:
І. Боберський, Д. Вітовський та
Л. Цегельський (праворуч) у формі січових
стрільців*

Акт Злуки підписали
1919 року.

Країну розривали
війська кількох держав.
Документ у складних
умовах готували і у
Фастові, і в Києві.
Центральний
державний архів 70
років ховав цей
документ від зазіхань
КДБ.

І навіть сьогодні
таємниця, в якому
сховищі він перебуває.
Час майже не вплинув
на документ 1919 року.

Ухвала Української Національної Ради про злуку
Західно-Української Народної Республіки і
Української Народної Республіки. 3 січня 1919 р.

Універсал Злуки підписали в броньованому петлюрівському вагоні у Фастові на Київщині. Після Першої світової війни Австро-угорська імперія розвалилася і Західна Україна отримала суверенітет. Та довелося просити допомоги в УНР. У Києві тоді панував протезе Німеччини гетьман Скоропадський. А Україну захищали війська Директорії і керівництво пересувалося у цьому мобільному штабі. Саме у Фастові був штаб військ Директорії УНР.

Директорія Української Народної Республіки. А.Макаренко, Ф.Швець, С.Петлюра

1 грудня 1918-го підписали передвступний договір про об'єднання. Так би мовити, перше читання. Універсал вцілому ратифікували на найвищому рівні уже в Києві, коли Директорія вигнала звідти Скоропадського.

22 січня на Софійському майдані Акт про об'єднання України офіційно зачитав народу член Директорії Федір Швець. Були керівники країни, парадні війська, депутати, представники церкви. Цю подію зняли на відео. Рідкісні кадри 1919 року збереглися й до сьогодні.

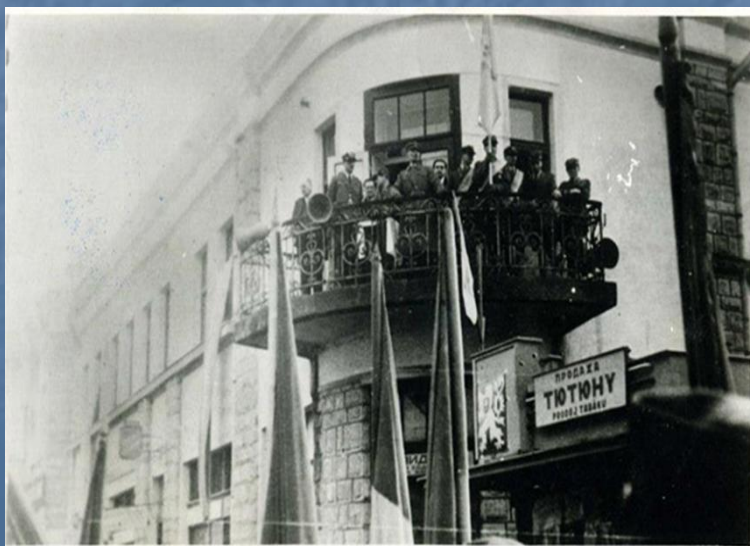
Мітинг з нагоди підписання Акту Злуки між ЗУНР та УНР в Києві. Фото 1919 року

Святкування

Дня Соборності у м. Хуст 1939 р.

*Генерал Курманович виступає у
Хусті в День Злуки 22 січня 1939 р.*

Перше святкування Дня Соборності відбулося через 20 років після підписання Акту Злуки у Карпатській Україні. Ініціювало подію керівництво Карпатської Січі і особисто генерал Курманович, а кількість учасників перевищувала 30 тис. осіб.

У 71-у річницю Соборності (22 січня 1990 р) відбулася одна з найбільших масових акцій – «живий ланцюг», як символ єдності західних і східних земель. Більше мільйона людей узялися за руки і створили безперервний ланцюг від Києва до Львова.

А вже з 1999 року День Соборності відзначають офіційно на державному рівні відповідно до Указу Президента України за №42/99, підписаного Л. Кучмою, чинним на той час главою держави.

Починаючи з 2008 р. у Києві щорічно створюється «живий ланцюг» на мосту Патона, а у 2011 р. в акції до Дня Соборності України взяло участь 22 міста. Люди беруться за руки, демонструючи всьому світові єдність у думках та діях, підтримуючи ідею об'єднання країни, соборності та незалежності.

За два тижні після того Київ захопили більшовики. Тоді Україна не витримала військової агресії одразу кількох держав. Але Злука збереглася, як кажуть історики, в генетичній пам'яті народу. В наші часи ця пам'ять прокинулася ще до проголошення Незалежності. 21 січня 1990 року між Києвом та Львовом влаштували живий ланцюг. Тепер саме так щороку відзначають День Соборності.

Перше ж офіційне святкування дня Соборності відбулося не у 1990 році, а ще в 1939-му. Святкували тоді 20 річницю знакової події в Карпатській Україні.

*"Віднині зливаються в одно
віками відділені одна від
одної частини України —
Галичина, Буковина,
Закарпаття і
Придніпрянська Україна — в
одну Велику Україну.
Сповнилися відвічні мрії, для
яких жили й за які вмирали
найкращі сини України "*—
пролунало 22 січня 1919
року на Софійському
майдані в Києві.

Буковинці теж приєдналися до акції за єдність

Таким чином, урочистим підписанням Акту Злуки УНР та ЗУНР уперше в новітній історії було зроблено серйозний крок до об'єднання більшості етнічних українських земель у єдине державне утворення. Акт Злуки спирався на споконвічну мрію українського народу про незалежну, соборну національну державу. Він став могутнім виявом волі українців до етнічної й територіальної єдності, свідченням їхнього самоусвідомлення, важливою віхою процесу становлення політичної нації.

Акція 1990 року стала наймасовішою, люди створили безперервний ланцюг від Львова до Києва; в прагненні до відродження незалежної України в акції взяло участь від 1 млн. до 3 млн. осіб.

Сьогодні ми знову виборюємо свою волю, самобутність, гідність та правду. Ми маємо пам'ятати якою ціною нам діставалась та й досі дістається свобода і маємо бути вдячними синам та донькам України, які впродовж нашої історії боролись і продовжують виборювати державну Незалежність.

Ми маємо бути свідомі того, що лише в єдності та соборності ми можемо перемогти ворога і побудувати сильну та незалежну державу.

**З Днем Соборності
України!**

